

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 1150

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 11 decembrie 2025

SUMAR

Nr.

Pagina

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

- 3.146. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru modificarea alineatului (13) al articolului 18 din Ghidul de finanțare a Programului privind reabilitarea și/sau extinderea rețelei naționale de transport al gazelor naturale aparținând Societății Naționale de Transport Gaze Naturale Transgaz — S.A., aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 3.346/2024 2

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

- Decizia nr. 368 din 20 octombrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 3–11
- Decizia nr. 370 din 20 octombrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept) 12–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

**pentru modificarea alineatului (13) al articolului 18
din Ghidul de finanțare a Programului privind reabilitarea
și/sau extinderea rețelei naționale de transport al gazelor
naturale aparținând Societății Naționale de Transport Gaze
Naturale Transgaz — S.A., aprobat prin Ordinul ministrului
mediului, apelor și pădurilor nr. 3.346/2024**

Luând în considerare Referatul de aprobare al Administrației Fondului pentru Mediu nr. 59.967 din 20.11.2025 pentru modificarea Ghidului de finanțare a Programului privind reabilitarea și/sau extinderea rețelei naționale de transport al gazelor naturale aparținând Societății Naționale de Transport Gaze Naturale Transgaz — S.A., aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 3.346/2024,

în temeiul prevederilor art. 12 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor Publice, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Alineatul (13) al articolului 18 din Ghidul de finanțare a Programului privind reabilitarea și/sau extinderea rețelei naționale de transport al gazelor naturale aparținând Societății Naționale de Transport Gaze Naturale Transgaz — S.A., aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 3.346/2024, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1325 și 1325 bis din 30 decembrie 2024, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(13) Contractul de finanțare își încetează valabilitatea la împlinirea unui termen de 18 luni calculat de la intrarea în vigoare a contractului de finanțare, dacă beneficiarul nu depune înăuntrul acestui termen nicio cerere de decontare.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Raul Pop,
secretar de stat

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 368

din 20 octombrie 2025

Dosar nr. 1.151/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Liviu Eugen Făget	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica-Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.151/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea

formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere de către părți.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Prin Încheierea de ședință din 13 noiembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 24.020/3/2023, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 40 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 10 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 105 alin. (3) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, în urma depunerii declarațiilor rectificative după recunoașterea încadrării activității în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, cu modificările ulterioare, angajatorul Institutul Național de Medicină Legală are obligația de a plăti și diferențele dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă (constată pe cale judiciară), respectiv care este termenul de prescripție extinctivă în cazul acțiunilor formulate de salariați, având ca obiect obligarea unității la îndeplinirea acestei obligații, inclusiv pentru obligațiile aferente perioadei anterioare datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil), și de la ce dată curge termenul de prescripție.

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 29 mai 2025, cu nr. 1.151/1/2025, termenul de soluționare fiind stabilit la 20 octombrie 2025.

II. Dispozițiile legale ce fac obiectul sesizării

9. Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*):

„**Art. 40.** — (...) (2) Angajatorului îi revin, în principal, următoarele obligații: (...)”

f) să plătească toate contribuțiile și impozitele aflate în sarcina sa, precum și să rețină și să vireze contribuțiile și impozitele datorate de salariați, în condițiile legii; (...)”

10. Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 263/2010*):

„**Art. 10.** — (1) Pentru perioadele de după 31 martie 2001, informațiile preluate din declarația nominală de asigurare prevăzută la art. 7 alin. (1) și (2), precum și din declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, prevăzută de Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, constituie elementele pe baza cărora se stabilește stagiul de cotizare în sistemul public de pensii și punctajul anual pentru asigurării sistemului public de pensii.

(2) În situațiile în care, pentru perioadele prevăzute la alin. (1), derularea raporturilor de muncă sau de serviciu nu poate fi dovedită prin declarația nominală de asigurare, în vederea stabilirii stagiului de cotizare și a punctajului anual, pot fi valorificate și alte acte doveditoare, întocmite în condițiile legii.

(3) Obligația prezentării actelor doveditoare prevăzute la alin. (2) revine persoanei în cauză.”

11. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare (*Codul de procedură fiscală*):

„Art. 105. — Corectarea declarației fiscale

(1) Declarația de impunere poate fi corectată de către contribuabil/plătitor, pe perioada termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale.

(2) Declarația informativă poate fi corectată de către contribuabil/plătitor indiferent de perioada la care se referă.

(3) Declarațiile prevăzute la alin. (1) și (2) pot fi corectate prin depunerea unei declarații rectificative. (...)”

„Art. 111. — Întreruperea și suspendarea termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale

(1) Termenele de prescripție prevăzute la art. 110 se întrerup:

a) în cazurile și în condițiile stabilite de lege pentru întreruperea termenului de prescripție a dreptului la acțiune;

b) la data depunerii de către contribuabil/plătitor a declarației de impunere după expirarea termenului legal de depunere a acesteia;

c) la data la care contribuabilul/plătitorul corectează declarația de impunere sau efectuează un alt act voluntar de recunoaștere a creanței fiscale datorate. (...)”

12. Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, cu modificările ulterioare (*Legea nr. 104/2003*):

„**Art. 22.** — Personalul care își desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, precum și personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară se încadrează în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite de muncă.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

13. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul primei instanțe la data de 8 august 2023, reclamantii A și B au solicitat în contradictoriu cu pârâtul Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”:

— să se constate că activitatea desfășurată de reclamantul A în perioada 11.05.2007-16.01.2023 se încadrează în condiții deosebite de muncă în temeiul art. 22 din Legea nr. 104/2003;

— să se constate că activitatea desfășurată de reclamantul B în perioada 1.04.2004 și până la data schimbării condițiilor de muncă sau a încetării raportului de muncă se încadrează în condiții deosebite de muncă în temeiul art. 22 din Legea nr. 104/2003;

— obligarea pârâtului la rectificarea carnetelor de muncă ori la eliberarea unor adeverințe care să conțină mențiuni referitoare la încadrarea activității celor doi salariați în condiții deosebite de muncă, în temeiul art. 40 alin. (2) lit. h) din Codul muncii;

— plata diferențelor dintre cotele CAS plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată de reclamantii în condiții deosebite de muncă în perioadele menționate, în temeiul art. 40 alin. (2) lit. f) din Codul muncii, cu depunerea declarațiilor nominale rectificative aferente, precum și plata corespunzătoare a cotelor CAS pentru viitor în cazul reclamantului B, cu efectuarea mențiunilor corespunzătoare în evidențele privind activitatea salariaților în temeiul dispozițiilor art. 40 alin. (2) lit. g) din Codul muncii.

14. Prin Sentința civilă nr. 6.698 din 29 noiembrie 2023, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a admis cererea de chemare în judecată și a constatat că reclamantul B și-a desfășurat activitatea într-un loc de muncă încadrat în condiții deosebite, conform Avizului pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite nr. xx/21.12.2001 emis de Inspectoratul Teritorial de Muncă București — Inspectoratul Muncii, în perioada 1.04.2004-21.12.2004 și ope legis începând cu data de 22 decembrie 2004, în temeiul art. 22 din Legea nr. 104/2003, încadrare ce se menține și pentru perioada ulterioară pronunțării acestei hotărâri, atâta vreme cât reclamantul B va continua să își desfășoare activitatea la locurile de muncă prevăzute de art. 22 din Legea nr. 104/2003, respectiv în serviciul de prosectură al pârâtului. Prima instanță a obligat pârâtul să elibereze reclamantului B adeverință doveditoare în ceea ce privește stagiul realizat în condiții deosebite de muncă, conform prezentei sentințe, precum și să efectueze mențiunile corespunzătoare în evidențele privind activitatea salariaților — REVISAL, cu plata către bugetul de stat a diferențelor de sume reprezentând cotele de contribuție CAS aferente condițiilor deosebite de muncă, pentru perioadele expres menționate în prezenta hotărâre. Pârâtul a mai fost obligat pentru reclamantul B să depună declarațiile nominale rectificative aferente și să plătească — pentru viitor — cotele corespunzătoare de CAS potrivit condițiilor deosebite de muncă. A fost respinsă în tot cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul A în contradictoriu cu pârâtul Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”, ca neîntemeiată.

15. În motivare, s-a reținut că reclamantul B este salariatul pârâtului în baza contractului individual de muncă pe durată nedeterminată nr. xxxx/10.12.2003, ocupând funcția de medic specialist medicină legală în cadrul laboratorului de prosectură medico-legală din cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

16. Potrivit adeverinței din 17 ianuarie 2023, acest reclamant a desfășurat continuu, începând cu data de 10 decembrie 2003 până la data eliberării adeverinței, funcția de medic în cadrul laboratorului de prosectură și medicină legală clinică II din cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

17. Potrivit adeverinței emise de Casa Națională de Pensii Publice privind datele necesare determinării stagiului de cotizare și punctajului realizat în sistemul asigurărilor de stat, reclamantul B figurează încadrat în condiții normale de muncă începând cu data de 1 aprilie 2004 până în decembrie 2022.

18. În ceea ce îl privește pe reclamantul A, prima instanță a reținut că este salariatul pârâtului în baza contractului individual de muncă pe durată nedeterminată nr. xx/1.05.2007, în funcția

de medic specialist, cu jumătate de normă în cadrul laboratorului de medicină legală clinică din cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

19. Potrivit adeverinței din 17 ianuarie 2023, reclamantul A și-a desfășurat activitatea în funcția de medic în cadrul laboratorului de medicină legală clinică, cu jumătate de normă, începând cu data de 11 mai 2007 până la data de 1 octombrie 2010, iar în perioada 1.10.2010-16.01.2023 a avut funcția de șef laborator în cadrul laboratorului de Serologie medico-legală din cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

20. Potrivit adeverinței emise de Casa Națională de Pensii Publice privind datele necesare determinării stagiului de cotizare și punctajului realizat în sistemul asigurărilor de stat, începând cu data de 1 iunie 2007, reclamantul A figurează încadrat în condiții normale de muncă până în decembrie 2022.

21. Potrivit Avizului pentru încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite nr. xx/21.12.2001 emis de Inspectoratul Teritorial de Muncă București — Inspectoratul Muncii s-a avizat încadrarea în condiții deosebite a locurilor de muncă din secțiile de prosectură și medicină legală, anatomie patologică, serologie, antropologie, toxicologie și genetică din cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

22. Având în vedere dispozițiile art. 22 din Legea nr. 104/2003, Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1001 din 12 decembrie 2019, și Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 12 martie 2020, prima instanță a reținut că reclamantul A nu i se aplică prevederile art. 7 și 22 din Legea nr. 104/2003, dar că reclamantul B a lucrat în cadrul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici” în laboratorul de prosectură de la data încetării efectelor Avizului nr. xx/21.12.2001 și până în prezent, fiind într-o situație identică cu aceea în considerarea căreia Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. 53 din 4 februarie 2020.

23. Raportat la prevederile art. 40 alin. (2) lit. f) din Codul muncii, prima instanță a arătat că pârâtului angajator îi revine și obligația de a plăti toate contribuțiile și impozitele aflate în sarcina sa pe durata raporturilor de muncă, respectiv să rețină și să vireze contribuțiile și impozitele datorate de salariat, în condițiile legii, astfel încât — corespunzător noii încadrări în condiții deosebite — a obligat unitatea angajatoare la plata diferențelor dintre cotele CAS plătite și cotele CAS aferente activității desfășurate de reclamantul B în condiții deosebite de muncă în perioadele menționate, precum și la depunerea declarațiilor nominale rectificative aferente.

24. Prin apelul formulat împotriva acestei sentințe, reclamantul A a arătat că în perioada 11.05.2007-1.10.2010, prin integrare clinică, cu 1/2 de normă, a desfășurat în mod continuu activitate profesională de specialitate în cadrul laboratorului de medicină legală clinică, având funcția de medic primar legist. În perioada 1.10.2010-16.01.2023, ocupând funcția de șef laborator serologie medico-legală, a desfășurat activitate cu normă întreagă, în mod continuu, în cadrul laboratorului de serologie medico-legală al instituției pârâte.

25. Invocând dispozițiile art. 40 alin. (2) lit. f) din Codul muncii, apelantul-reclamant A a arătat că angajatorului pârât îi revine obligația să plătească toate contribuțiile și impozitele aflate în sarcina sa, precum și să rețină și să vireze contribuțiile și impozitele datorate de salariați, în condițiile legii, corespunzător încadrării în condiții deosebite, cu depunerea declarațiilor rectificative aferente.

26. Apelantul-pârât Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” a solicitat, prin apelul formulat, modificarea în

parte a sentinței atacate, în sensul respingerii în totalitate a acțiunii ca neîntemeiate.

27. În motivarea cererii de apel, angajatorul nu a formulat critici concrete cu privire la dispozițiile primei instanțe de depunere a declarațiilor rectificative ca urmare a recunoașterii încadrării activității salariatului reclamant B în condiții deosebite de muncă și de a plăti diferențele dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă.

28. Cu ocazia soluționării celor două apeluri, la termenul de judecată din 18 septembrie 2024, instanța de apel a pus în discuția părților, din oficiu, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept sesizată, reținând că, în concret, este necesar a se lămuri următoarele aspecte: dacă, în urma depunerii declarațiilor rectificative după recunoașterea încadrării activității unui salariat în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003, angajatorul are obligația de a plăti și diferențele dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat deja achitate și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă (constatată pe cale judiciară); durata termenului de prescripție extinctivă în cazul acțiunilor formulate de salariați, având ca obiect obligarea angajatorului la îndeplinirea acestei obligații, inclusiv pentru obligațiile aferente perioadei anterioare datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil) pentru care se poate invoca, din oficiu, excepția prescripției dreptului la acțiune; data de la care curge termenul de prescripție a dreptului de a solicita plata diferențelor dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă.

IV. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

29. Părțile au apreciat că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu întrebarea prealabilă formulată de instanța de apel.

30. Salariații reclamânți au arătat că termenul de prescripție aplicabil este de 3 ani și că nu a început încă să curgă pentru că obligația de plată a diferențelor de contribuții de asigurări sociale va fi exigibilă la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești din apelul pendinte.

31. Angajatorul pârât a susținut, în esență, că termenul de prescripție aplicabil este de 3 ani și curge de la momentul la care fiecare prestație a devenit exigibilă.

32. După comunicarea raportului întocmit în cauză, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost formulate puncte de vedere de către părți.

V. Punctul de vedere al instanței de trimitere asupra sesizării

33. Completul de judecată care a formulat sesizarea a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, motivat de faptul că, în apel, instanța va analiza — în situația în care va aprecia că activitatea reclamantilor (personal plătit din fonduri publice) se încadrează *ope legis* în condiții deosebite de muncă, având în vedere considerentele obligatorii ale Deciziei de recurs în interesul legii nr. 24 din 14 octombrie 2019 — dacă angajatorul are obligația de a depune declarații rectificative și de a plăti diferențele de contribuții de asigurări sociale.

34. În opinie majoritară, la nivelul Secției a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale din cadrul Curții de Apel București, se consideră că, după recunoașterea încadrării activității în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003, angajatorul are obligația de a plăti și

diferențele dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă (constatată pe cale judiciară).

35. În susținerea acestei orientări jurisprudențiale, au fost avute în vedere prevederile art. 7 din Legea nr. 263/2010, care se coroborează cu cele ale art. 296¹⁹ din Codul fiscal din 2003, respectiv art. 147 alin. (1) și (3²) din Codul fiscal din 2015 referitoare la depunerea declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate, inclusiv a celei rectificative.

36. Pe altă parte, față de principiile ce rezultă din considerentele de la paragrafele 140-145 ale Deciziei nr. 36 din 15 mai 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 27 iunie 2023, se observă mai întâi că, spre deosebire de personalul silvic, reîncadrarea activității salariaților din domeniul anatomiei patologice și prosecturii din cadrul instituțiilor de medicină legală, ca reprezentând stagiul în condiții deosebite de muncă, se dispune ca urmare a constatării neconstituționalității art. 22 din Legea nr. 104/2003 prin Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020.

37. Interpretarea dată de Curtea Constituțională prin această decizie are un efect regulator: se arată care este înțelesul constituțional al normei și, pe cale de consecință, se dispune ca acest înțeles să fie aplicat de destinatarii actului normativ.

38. În ceea ce privește efectele, această categorie de decizii prezintă un grad de complexitate al efectelor pe care le produc mai ridicat față de deciziile prin care se constată neconstituționalitatea unui text de lege, în condițiile în care textul care a făcut obiectul controlului de constituționalitate nu este eliminat din legislație, ci își va găsi aplicarea, în continuare, însă în interpretarea stabilită de instanța constituțională.

39. Așadar, cum Curtea Constituțională nu a pronunțat neconstituționalitatea dispozițiilor de lege criticate, ci doar a arătat care este înțelesul constituțional al normei ce nu a fost eliminată din legislație, textul legal (respectiv art. 22 din Legea nr. 104/2003) se va aplica în continuare, în interpretarea stabilită de instanța constituțională, cu efect reparator pentru salariații ce îndeplinesc activități de anatomie patologică și prosectură desfășurate în cadrul instituțiilor de medicină legală, excluși în mod discriminatoriu de la aplicarea normei legale menționate.

40. Plecând de la această premisă, se va reține, față de considerentele Deciziei nr. 36 din 15 mai 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, că reîncadrarea stagiului efectuat de salariații din domeniul anatomiei patologice și prosecturii din cadrul instituțiilor de medicină legală, în condiții deosebite de muncă, nu este condiționată de plata diferențelor de contribuții de asigurări sociale, întrucât aceștia se încadrează în ipoteza prevăzută la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 5 alin. (1) pct. I din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 19/2000*), având în vedere că au desfășurat activități pe bază de contract individual de muncă, iar, ca efect al Deciziei Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020, acești salariați se află în aceeași situație ca și salariații pentru care legiuitorul a reglementat încadrarea *ope legis* a activității desfășurate ca reprezentând stagiul în condiții deosebite.

41. În altă ordine de idei, față de cele reținute prin Decizia nr. 61 din 24 februarie 2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 15 aprilie 2025 (a se vedea paragrafele 91, 94 și 95), posibilitatea de corectare consacrată de legiuitor prin art. 105 alin. (1) din Codul

de procedură fiscală privește declarația de impunere, fără a fi realizate ca regulă generală diferențieri sub aspectul vreunei mențiuni sau categorii de mențiuni din conținutul acesteia.

42. Față de concluziile instanței supreme de la paragrafele 107 și 108 ale deciziei sus-menționate, reținând că termenul de prescripție aplicabil este de 5 ani, se pune problema de a stabili data de la care curge termenul de prescripție al dreptului salariatului de a solicita plata diferențelor dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajator și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă, în condițiile în care autocorecția se face conform dezlegărilor date de Înalta Curte de Casație și Justiție.

43. În situația în care s-ar reține că acest termen curge de la data la care angajatorul avea obligația de a depune declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale (cel mai târziu la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile), având în vedere că o parte din perioada de referință este situată anterior datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil), instanța ar avea dreptul să invoce, din oficiu, excepția prescripției dreptului la acțiune.

44. În acest context, față de soluțiile divergente ce se pot pronunța atât cu privire la existența obligației de plată a diferențelor dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajator și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă în cazul particular al salariaților din domeniul anatomiei patologice și prosecturii din cadrul instituțiilor de medicină legală, cât și cu privire la excepția prescripției dreptului la acțiune, instanța de trimitere a constatat că este îndeplinită exigența legală ca problema de drept (în ansamblul său) să nu fi fost anterior dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

45. Instanța de trimitere a apreciat că problemele de drept a căror lămurire se cere prezintă caracter de nouitate, deși au făcut — parțial — obiectul sesizării înregistrate cu nr. 2.102/1/2024, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, în care s-a pronunțat Decizia nr. 113 din 9 decembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 29 ianuarie 2025 (ulterior datei formulării prezentei sesizări), prin care s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale cu privire la chestiunea de drept referitoare la recunoașterea încadrării activității în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003, în sensul dacă implică obligarea angajatorului la plata contribuțiilor de asigurări sociale corespunzătoare acestor condiții.

46. Opinia completului de judecată al instanței de trimitere investit cu judecarea în apel a cauzei este că, în lumina dezlegărilor statuate prin Decizia nr. 36 din 15 mai 2023, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și prin Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020, obținerea beneficiilor legale cuvenite unor salariați ca urmare a reîncadrării stagiului efectuat în condiții deosebite de muncă, în temeiul art. 22 din Legea nr. 104/2003, nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale, iar dovada acestora nu trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001.

47. Salariații care își desfășoară activitatea de anatomie patologică și prosectură în instituțiile de medicină legală se încadrează în ipoteza prevăzută la art. 6 alin. (1) pct. I lit. a) din Legea nr. 263/2010, respectiv art. 5 alin. (1) pct. I din Legea nr. 19/2000, întrucât au desfășurat activități pe bază de contract individual de muncă, iar ca efect al Deciziei Curții Constituționale

nr. 53/2020, acești salariați se află în aceeași situație ca și salariații pentru care legiuitorul a reglementat încadrarea *ope legis* a activității desfășurate ca reprezentând stagiu în condiții deosebite.

48. În condițiile în care s-ar aprecia că beneficiile legale prevăzute de legislația pensiilor sunt condiționate de plata CAS, instanța de trimitere a arătat că termenul de prescripție al dreptului salariatului de a solicita plata diferențelor dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajator și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă este de 5 ani, iar acest termen curge de la data la care angajatorul avea obligația de a depune declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale (cel mai târziu la data de 25 a lunii următoare celei pentru care se plătesc veniturile).

49. Dacă o parte din perioada de referință este situată anterior datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil), instanța are dreptul să invoce, din oficiu, excepția prescripției dreptului la acțiune.

50. În final, instanța de sesizare a apreciat că trebuie făcută diferența între obligația angajatorului de a depune declarații rectificative cu privire la schimbarea condițiilor de muncă ale salariaților și obligația de plată a diferențelor dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite de angajator anterior reîncadrării și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă.

VI. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

51. Față de conținutul întrebării adresate instanței supreme nu a fost necesară consultarea instanțelor cu privire la practica judiciară relevantă.

VII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

52. Verificând jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată în procedurile de unificare a practicii judiciare, au fost identificate următoarele decizii relevante pentru sesizarea de față:

— Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1001 din 12 decembrie 2019, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului, stabilindu-se că: „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, locurile de muncă ale personalului care desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, precum și personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară sunt încadrate ex lege în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite, fără a fi necesară parcurgerea metodologiei prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, de Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite” (a se vedea considerentele de la paragrafele 61-67 ale acestei decizii);

— Decizia nr. 36 din 15 mai 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 27 iunie 2023, prin care s-a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 20 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, aprobată cu modificări și completări prin Legea

nr. 427/2001, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 234/2019, și, în consecință, s-a stabilit că: „Locurile de muncă din domeniul silvicultură, în care se desfășoară activitățile menționate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, se încadrează ope legis în condiții speciale.

Personalul silvic care a desfășurat activitățile indicate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, beneficiază de încadrarea locului de muncă în condiții speciale și de drepturile prevăzute la art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000.

Obținerea beneficiilor prevăzute de art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 la data deschiderii drepturilor de pensie nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale, iar dovada acestora nu trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001”, relevante fiind considerentele de la paragrafele 140-145;

— Decizia nr. 113 din 9 decembrie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 29 ianuarie 2025, prin care s-a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dacă recunoașterea încadrării activității în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003, implică obligarea angajatorului la plata contribuțiilor de asigurări sociale corespunzătoare acestor condiții”, reținându-se că „lămurirea chestiunii dacă operațiunea de constatare, pe cale judiciară, a activității desfășurate de către personalul angajat în cadrul Laboratorului de anatomie patologică din cadrul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii «Grigore Alexandrescu», ca fiind încadrată în condiții deosebite de muncă, în conformitate cu dispozițiile art. 22 din Legea nr. 104/2003, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019 — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1001 din 12 decembrie 2019, atrage, corelativ, și obligarea angajatorului la plata contribuțiilor de asigurări sociale corespunzătoare acestor condiții, adică soluționarea pe fond a procesului este și rămâne în competența Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, recunoscută de legiuitor prin art. 269 alin. (1) din Codul muncii” (paragraful 70);

— Decizia nr. 61 din 24 februarie 2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 15 aprilie 2025, prin care a fost admisă în parte sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, s-a stabilit că: „În interpretarea dispozițiilor art. 105 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, pe perioada termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale și atât timp cât nu intervine anularea rezervei verificării ulterioare, contribuabilul/plătitorul își poate corecta declarația de impunere prin depunerea unei declarații rectificative care să se refere la orice mențiune relevantă din conținutul său pentru determinarea materiei impozabile și/sau calcularea bazei de impozitare și a creanței fiscale, iar nu doar la erori materiale sau formale de consemnare”.

A fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea cu privire la următoarele chestiuni de drept: „Art. 105 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, poate fi interpretat în sensul că o corectare a declarației fiscale pentru stabilirea impozitului pe

clădiri poate fi realizată atunci când pretinsa corecție are ca obiect însăși materia impozabilă (clădirea), în sensul scoaterii clădirii de sub incidența impozitării prin scrierea cifrei «0» la rubrica privind valoarea clădirii.

Prevederile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, se opun unei interpretări a prevederilor art. 105 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că prin corectarea declarației fiscale pentru stabilirea impozitului pe clădiri, având ca obiect însăși materia impozabilă (clădirea), contribuabilul se poate prevala de efectul unei hotărâri judecătorești definitive prin care s-a anulat un act administrativ cu caracter normativ în condițiile în care nu a contestat decizia de impunere” (a se vedea considerentele de la paragrafele 91-108 ale acestei decizii).

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

53. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 12 martie 2020, a fost admisă excepția de neconstituționalitate invocată, constatându-se că soluția legislativă cuprinsă în art. 22 din Legea nr. 104/2003, care exclude personalul care desfășoară activitatea de anatomie patologică și prosectură în instituțiile de medicină legală de la încadrarea în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite de muncă, este neconstituțională.

54. În considerentele deciziei, s-a reținut la paragrafele 32-34 că:

„32. (...) Curtea constată că activitățile de anatomie patologică și prosectură desfășurate în cadrul instituțiilor de medicină legală sunt identice sau comparabile cu cele desfășurate în cadrul spitalelor, factorii de risc ce derivă din manipularea cadavrelor umane și examinarea probelor biologice fiind deopotrivă prezenți. Cu toate acestea, Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 nu prevede pentru medicii legiști aceleași drepturi pe care art. 22 din Legea nr. 104/2003 le consacră pentru personalul care își desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, precum și personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară.

33. Rezumând, Curtea reține că activitățile medicale și didactice care implică manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului se bucură de o reglementare specială, care instituie drepturi specifice pentru personalul care realizează aceste activități, așa cum este încadrarea în condiții deosebite de muncă. Aceste activități constituie și o parte din competențele instituțiilor de medicină legală. Având în vedere însă specificul acestor instituții, respectiv contribuția la înfăptuirea justiției prin stabilirea adevărului în vederea soluționării cauzelor penale, civile sau de altă natură, activitatea de medicină legală este supusă unei reglementări distincte prin Ordonanța Guvernului nr. 1/2000. Cu toate acestea, Curtea consideră că serviciile de anatomie patologică și prosectură desfășurate în cadrul acestor instituții prezintă aceleași caracteristici de risc ca activitățile desfășurate în spitale. Prin urmare, instituirea unui tratament juridic diferit pentru personalul din instituțiile de medicină legală care realizează aceste activități, în sensul excluderii de la dreptul de a beneficia de încadrarea în condiții deosebite de muncă, apare ca fiind lipsită de o justificare obiectivă și rezonabilă. Deosebirea că activitatea din aceste instituții contribuie la îndeplinirea justiției nu poate fi privită ca reprezentând un criteriu obiectiv și cu atât mai puțin rezonabil pentru a crea o reglementare diferită, cu consecințe discriminatorii, în condițiile în care factorii de risc ce constituie condițiile specifice încadrării locurilor de muncă în condiții deosebite se regăsesc în mod egal și în activitățile de anatomie patologică și prosectură din instituțiile de medicină legală,

derivând din însăși natura acestor activități, așa cum s-a reținut mai sus.

34. Prin urmare, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate sunt discriminatorii, creând o diferență de tratament juridic nejustificată din perspectiva măsurilor legale care privesc securitatea și sănătatea salariaților între persoane care desfășoară activitatea în condiții similare, având, astfel, un caracter neconstituțional”.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

55. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, nefiind întrunite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

56. Pentru a evalua dacă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, este aptă să asigure îndeplinirea funcției pentru care a fost concepută — preîntâmpinarea apariției unei practici neunitare la nivel național —, se impune a se verifica, în primul rând, dacă, în raport cu întrebarea formulată de către titularul sesizării, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

57. Prezenta sesizare este formulată în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024. Acest act normativ cuprinde norme parțial derogatorii de la procedura de drept comun privind hotărârea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, astfel că dispozițiile sale se aplică cu prioritate, potrivit principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a se completa, în mod corespunzător, cu prevederile art. 519-521 din Codul de procedură civilă, după cum se arată la art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, potrivit căruia „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie”.

58. În acest context normativ, se reține că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, formulată în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, trebuie să îndeplinească următoarele condiții de admisibilitate: (i) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv obligarea la emiterea actelor administrative sau anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze; (ii) instanța care sesizează Înalta Curte să judece cauza în primă instanță sau în calea de atac; (iii) existența unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei; (iv) chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

59. Evaluând elementele prezentei sesizări, în scopul de a stabili dacă sunt întrunite, în mod cumulativ, condițiile de admisibilitate anterior enunțate, se constată că prezenta sesizare îndeplinește primele două cerințe de admisibilitate.

60. Astfel, cauza se află în curs de soluționare pe rolul Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, care judecă în ultimă instanță, conform art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă. Totodată, litigiul se înscrie în domeniul specific de reglementare prevăzut la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, fiind

un proces care decurge din raporturile de muncă ale personalului plătit din fondurile publice, întrucât obiectul contestației judiciare este reprezentat de constatarea activității prestate de salariați ca fiind încadrată în condiții deosebite, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003, obligarea angajatorului la plata diferențelor dintre cotele de contribuții de asigurări sociale plătite pentru activitatea desfășurată în condiții normale de muncă și cele datorate pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă, precum și depunerea declarațiilor nominale rectificative aferente, în temeiul art. 40 alin. (2) lit. f) din Codul muncii. Această categorie de personal, ce lucrează în unități de medicină legală, este salarizată potrivit anexei nr. II cap. I pct. 2 lit. a.2 tabelul 24 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*).

61. Asupra condiției referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, se constată că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”. În doctrină, s-a arătat, însă, că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

62. În același sens, întrebarea formulată în cadrul procedurii prealabile trebuie să vizeze o chestiune de drept punctuală, astfel încât soluția dată în această procedură să aibă în vedere numai chestiunea respectivă, iar nu întreaga problemă a unui text de lege.

63. Astfel, există o deosebire esențială între procedura hotărârii prealabile și recursul în interesul legii: în primul caz, se rezolvă o chestiune de drept punctuală, de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, în al doilea caz, se rezolvă, de regulă, o problemă de drept generică, de principiu.

64. Referitor la acest aspect, în doctrină s-a arătat că, în înțelesul legii, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să fie specifică, urmărind interpretarea punctuală a unui text legal, fără a-i epuiza înțelesurile sau aplicațiile; întrebarea instanței trebuie să fie una calificată, iar nu generică și pur ipotetică.

65. În același timp, problema de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

66. Cum de chestiunea de drept respectivă depinde soluționarea pe fond a cauzei, înseamnă că ea trebuie să fie una importantă și să se regăsească în soluția ce va fi cuprinsă în dispozitivul hotărârii ce urmează să fie dată, indiferent după cum cererea este admisă sau respinsă. În acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat deja că admisibilitatea procedurii hotărârii prealabile este condiționată de împrejurarea ca interpretarea pe care o va da instanța supremă să producă consecințe juridice de natură să determine soluționarea pe fond a cauzei, iar chestiunea de drept să conducă la dezlegarea în fond a cauzei, sub aspectul statuării în privința raportului juridic dedus judecătii.

67. Din această perspectivă, a relației de dependență dintre problema de drept sesizată și soluționarea căilor de atac cu care a fost investită instanța de trimitere, se constată, în primul rând, că angajatorul nu contestă, pe calea apelului, nici obligația sa de a depune declarații nominale de asigurare rectificative și nici nu

invocă prescripția dreptului material la acțiune al salariaților de a solicita obligarea pârâtului la plata diferențelor dintre cotele de contribuții de asigurări sociale deja achitate și cele datorate pentru condiții deosebite de muncă. Singura critică în mod real formulată vizează îndreptățirea salariaților de a obține pe cale judiciară reîncadrarea activității în condiții deosebite de muncă pentru perioada anterioară pronunțării Deciziei Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020.

68. În al doilea rând, deși instanța de apel relevă, prin încheierea de sesizare, că, în măsura în care perioada de referință este, în parte, anterioară datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil), este îndreptățită să invoce, din oficiu, excepția prescripției dreptului material la acțiune, din verificarea actelor și lucrărilor dosarului nu rezultă că ar fi invocat o atare excepție. Totodată, din caracterul confuz al întrebării formulate, corelat cu temeiurile de drept indicate ca fiind incidente raportului juridic, nu rezultă dacă sesizarea se referă la prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale sau la prescripția dreptului de a cere executarea silită a unor astfel de obligații. Nu în ultimul rând, instanța de trimitere, deși clamează îndrituirea sa de a invoca din oficiu excepția prescripției, lăsând a se înțelege că, pentru o parte din creanțele fiscale constând în contribuții de asigurări sociale, termenul de prescripție a început să curgă anterior intrării în vigoare a noului Cod civil și, prin urmare, rămâne supus prevederilor legii vechi, omite a identifica legea aplicabilă. Altfel spus, nu numai că nu a făcut trimitere la principiile ce decurg din norma generală, anume Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, republicat, respectiv cel prevăzut de art. 19, dar a ignorat și faptul că norma generală însăși exclude din domeniul său de aplicare impozitele și taxele datorate statului, contribuția pentru asigurări sociale, așa cum rezultă din prevederile art. 22 din actul normativ sus-citat. De altfel, în măsura în care prescripția extinctivă este o sancțiune îndreptată împotriva pasivității titularului dreptului subiectiv, autorul sesizării avea obligația de a verifica în ce măsură avea conturat un cadru procesual adecvat, de vreme ce calitatea de creditor al obligației neîndeplinite aparține creditorului fiscal, iar nu reclamantilor.

69. Se constată, prin urmare, că sesizarea de față este lipsită de claritate, ceea ce ar conduce la o interpretare dată pe tărâmul ipotezelor și aparențelor, de natură a deturna funcția hotărârii prealabile, anume aceea de a da un răspuns util soluționării pe fond a cauzei.

70. Prin neidentificarea textelor de lege în mod real incidente, autorul sesizării nu numai că nu a relevat dificultatea chestiunii de drept evocate, ca element subsumat admisibilității, ci a deturnat mecanismul de unificare de la scopul pentru care a fost instituit de legiuitor. Scopul procedurii este acela de a stabili un dialog între instanța supremă și completele care judecă în primă instanță și în căile de atac, indiferent cui i-ar fi aparținut inițiativa semnalării chestiunii de drept în discuție. Așadar, câtă vreme Înalta Curte de Casație și Justiție este un „consultant” al instanței de judecată, iar nu al părților, completul de judecată este cel obligat a demonstra că îi este necesară o dezlegare de principiu a acelor categorii de dispoziții normative care sunt neclare, lacunare sau de o complexitate deosebită și care pot primi interpretări diferite. Altminteri, intervenția instanței supreme s-ar transforma într-un mecanism indirect de suprimare a rolului instanței legal investite cu soluționarea unei cauze, acela de a identifica și aplica în mod direct legea raportului juridic dedus judecătii, rol consacrat constituțional.

71. Se constată, prin urmare, că nu este îndeplinită condiția de admisibilitate privind caracterul esențial al chestiunii de drept, prin nedovedirea aptitudinii acesteia de a conduce la dezlegarea fondului cauzei, autorul sesizării punând în discuție un aspect pur ipotetic și marginal în economia litigiului cu care a fost investit.

72. De altfel, în subsidiar, chiar dacă am ignora caracterul inform al sesizării de față, dată fiind nedemonstrarea existenței unei relații de dependență între problema de drept enunțată și dezlegarea fondului cauzei, se constată că nu este îndeplinită nici condiția existenței unei chestiuni de drept veritabile și dificile.

73. Deși dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și cele ale art. 519 din Codul de procedură civilă nu definesc sintagma „chestiune de drept”, în jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în aplicarea dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a stabilit că aceasta trebuie să fie o problemă de drept reală, în sensul că norma de drept disputată este îndoielnică, lacunară sau neclară, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, din cauză că textul de lege este incomplet sau nu este corelat cu alte dispoziții legale (Decizia nr. 52 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 26 septembrie 2017; Decizia nr. 24 din 2 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 25 iunie 2020, paragraful 67).

74. Procedura hotărârii prealabile vizează rezolvarea de principiu a unei probleme de drept reale, esențiale și controversate, care se impune cu evidență a fi lămurită și care prezintă o dificultate în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății, având menirea de a elimina riscul apariției unei practici judiciare neunitare (Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014).

75. Stabilirea unui anume grad de dificultate, ca o condiție a admisibilității, este absolut necesară pentru a se verifica dacă instanței supreme i se solicită o dezlegare de principiu a unei veritabile probleme de drept, astfel cum impun dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, sau este chemată, în fapt, să soluționeze o simplă problemă de interpretare a unor dispoziții legale sau chiar litigiul în cauză.

76. Pentru a stabili existența unei chestiuni de drept, dacă se urmărește o dezlegare de principiu a unor probleme de drept reale, rezultată din dispoziții normative care pot primi interpretări diferite prin hotărâri judecătorești, sau dacă se urmărește, în fapt, să se soluționeze o simplă problemă de interpretare a unor dispoziții legale sau chiar litigiul în cauză, sunt relevante considerentele care au determinat instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție.

77. În acest scop, dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă, care se aplică în completarea celor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, astfel cum prevăd chiar dispozițiile art. 4 din acest din urmă act normativ, dispun ca în încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție să se regăsească motivele care susțin admisibilitatea sesizării, prin care să se argumenteze în concret necesitatea pronunțării hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, și punctul de vedere al completului de judecată.

78. Motivele care susțin admisibilitatea sesizării se referă la prezentarea modului diferit în care normele de drept îndoielnice, lacunare sau neclare pot fi interpretate și în ce măsură acesta depășește obligația instanței investite cu soluționarea cauzei să interpreteze și să aplice legea în vederea soluționării litigiului. Exprimarea punctului de vedere al instanței de trimitere contribuie, de asemenea, la a se stabili inclusiv dacă sunt întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării.

79. Considerentele expuse de instanța de trimitere au în vedere exclusiv împrejurarea că este obligatorie sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru litigiile având ca obiect drepturi salariale ale personalului plătit din fonduri publice,

având în vedere incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și faptul că, deși nu are nicio dilemă în legătură cu soluția ce ar putea fi pronunțată, punctul său de vedere este diferit de jurisprudența covârșitor majoritară a Curții de Apel București, jurisprudență pe care o anexează sesizării.

80. Este esențial de observat însă faptul că simpla intrare în vigoare a acestei ordonanțe de urgență nu justifică admisibilitatea sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, întrucât și acest act normativ se referă la interpretarea propriu-zisă a conținutului unor dispoziții legale în sensul dezlegării de principiu a unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, dispozițiile art. 2 alin. (1) din acest normativ referindu-se, similar art. 519 din Codul de procedură civilă, la existența unei „chestiuni de drept”, sesizarea instanței supreme fiind obligatorie numai în situația în care sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de actul normativ.

81. Câtă vreme rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se limitează la a facilita judecătorului eliminarea ambiguităților ori dificultăților întâmpinate în interpretarea unor texte de lege, aceasta nu se poate substitui instanței de trimitere, obligată să tranșeze în concret aspectele litigioase aflate pe rolul său. Așadar, nu se poate cere instanței supreme să stabilească care sunt normele legale incidente raportului juridic dedus judecății și să le aplice în mod corespunzător, dacă acestea nu au aptitudinea, prin caracterul lor neclar, să genereze jurisprudență neunitară.

82. Or, existența unui punct de vedere izolat, anume cel al instanței de trimitere, în contextul conturării unei jurisprudențe cvasiunanime a instanțelor investite cu aceleași probleme de drept nu poate demonstra dificultatea acestora și nu poate justifica accesarea mecanismului de unificare a practicii judiciare.

83. Astfel, în cauza de față nu au fost consultate instanțele din țară, întrucât acestea au transmis jurisprudență relevantă în Dosarul nr. 2.102/1/2024 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Așa cum rezultă din paragrafele 25-37 ale Deciziei nr. 113 din 9 decembrie 2024 pronunțate în acest dosar, există o opinie unanimă în sensul că sunt întemeiate cererile accesorii formulate de salariați, de obligare a angajatorilor la plata diferențelor aferente contribuțiilor de asigurări sociale, corespunzătoare condițiilor speciale de muncă, ca urmare a reîncadrării acestor condiții pe cale judiciară. Din conținutul hotărârilor analizate rezultă că, în cauzele în care pârâții au invocat excepția prescripției dreptului material la acțiune, această excepție a fost respinsă.

84. Aceste soluții se întemeiază, în esență, pe împrejurarea că, după încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, prin dispozițiile art. 22 din Legea nr. 104/2003, astfel cum au fost interpretate prin Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii și prin Decizia Curții Constituționale nr. 53 din 4 februarie 2020, angajatorii sunt obligați să depună declarații privind contribuțiile de asigurări sociale rectificative și să plătească diferențele de contribuții aferente.

85. Nu poate genera jurisprudență neunitară caracterul clar și explicit al dispozițiilor din Codul fiscal în vigoare, anume prevederile art. 147 alin. (32) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora: „(32) În cazul în care prin hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, inclusiv cele acordate potrivit hotărârilor primei instanțe, executorii de drept se dispune reîncadrarea activității în condiții deosebite sau speciale de muncă pentru perioade anterioare, precum și achitarea de către angajator a diferențelor

de contribuție de asigurări sociale, sumele datorate potrivit legii se declară până la data prevăzută la art. 146 alin. (9²) prin depunerea declarațiilor rectificative pentru lunile cărora le sunt aferente sumele respective.”

86. În mod asemănător, există prevederi legale neechivoce în actul normativ sus-menționat referitoare la obligația angajatorilor de a calcula și plăti contribuțiile de asigurări sociale prin aplicarea cotelor corespunzătoare asupra bazei de calcul în ipoteza reîncadrării activității pentru perioade anterioare, respectiv cele prevăzute de art. 146 alin. (9²): „În cazul în care prin hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, inclusiv cele acordate potrivit hotărârilor primei instanțe, executorii de drept se dispune reîncadrarea activității în condiții deosebite sau speciale de muncă pentru perioade anterioare, precum și achitarea de către angajator a diferențelor de contribuție de asigurări sociale, în vederea stabilirii contribuției datorate, cotele de contribuții de asigurări sociale în vigoare în acea perioadă se aplică asupra bazei de calcul corespunzătoare fiecărei perioade. Contribuțiile datorate potrivit legii se calculează și se plătesc până la data de 25 a lunii următoare celei în care hotărârea judecătorească devine executorie de drept.”

87. De altfel, punctul de vedere izolat al instanței de trimitere, potrivit căruia reîncadrarea activității salariaților în condiții deosebite de muncă nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale corespunzătoare de către angajator, se întemeiază pe o lectură proprie a considerentelor Deciziei nr. 36 din 15 mai 2023 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Însă, așa cum a statuat deja jurisprudența consolidată a instanțelor naționale, dezlegarea dată anterior de instanța supremă pentru altă categorie de personal bugetar s-a întemeiat pe împrejurarea că noul act normativ a recunoscut ca fiind încadrate în condiții

speciale și perioade de activitate anterioare intrării în vigoare a noii legi. Ca atare, s-au recunoscut efecte viitoare unor situații juridice născute înainte de intrarea în vigoare a legii noi (a se vedea paragrafele 122 și 135 din decizia citată anterior). Or, în litigiul ce a generat sesizarea de față, reclamantii salariați solicită obligarea angajatorului la îndeplinirea obligațiilor ce îi revin după intrarea în vigoare a Legii nr. 104/2003, neexistând nicio prevedere legală care să îl exonereze pe angajator de obligația de a declara și plăti contribuțiile de asigurări sociale.

88. În altă ordine de idei, o chestiune de drept nu este dificilă nu numai atunci când nu are potențialul de a genera jurisprudență neunitară, ci și în situația în care există dezlegări anterioare date de Înalta Curte de Casație și Justiție, utile instanței de trimitere în dezlegarea cauzei. Reamintim, în acest context, Decizia nr. 13 din 16 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862 din 28 octombrie 2016, prin care s-a statuat că „acțiunile în constatarea dreptului la încadrarea în grupe de muncă conform dispozițiilor Ordinului nr. 50/1990 intră în categoria acțiunilor în constatare de drept comun și sunt imprescriptibile”, decizie dată în interpretarea legislației anterioare Legii nr. 19/2000.

89. Așadar, revine instanței de trimitere atribuția jurisdicțională de a verifica și respecta jurisprudența cu caracter obligatoriu a Înaltei Curți de Casație și Justiție și de a extrage acele elemente care prezintă relevanță în soluționarea litigiului dedus judecății.

90. Concluzionând, se reține că mecanismul de unificare a practicii judiciare nu poate fi valorificat, atâta vreme cât legiuitorul a instituit o serie de exigențe de ordin formal pentru regularitatea sesizării, precum și condiții restrictive de admisibilitate, iar acestea nu sunt îndeplinite.

91. În considerarea celor expuse, constatându-se că nu sunt îndeplinite, în mod cumulativ, condițiile prevăzute de prevederile art. 1 și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

În numele legii,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 24.020/3/2023, privind dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 40 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 10 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și art. 105 alin. (3) și art. 111 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, în urma depunerii declarațiilor rectificative după recunoașterea încadrării activității în condiții deosebite de muncă, conform art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, cu modificările ulterioare, angajatorul Institutul Național de Medicină Legală are obligația de a plăti și diferențele dintre cotele de contribuții către bugetul asigurărilor sociale de stat plătite și cele aferente pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite de muncă (constatată pe cale judiciară), respectiv care este termenul de prescripție extinctivă în cazul acțiunilor formulate de salariați, având ca obiect obligarea unității la îndeplinirea acestei obligații, inclusiv pentru obligațiile aferente perioadei anterioare datei de 1 octombrie 2011 (data intrării în vigoare a actualului Cod civil), și de la ce dată curge termenul de prescripție.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 octombrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 370**din 20 octombrie 2025**

Dosar nr. 1.475/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Bercaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Irina Prisecaru	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alexandru Răzvan George Popescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.475/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Maria-Camelia Drăgușin, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnată în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă, în Dosarul nr. 429/85/2025.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, nefiind formulate puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 6 iunie 2025, în Dosarul nr. 429/85/2025, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarele chestiuni de drept:

Dacă activitățile indicate la art. 28 alin. (1) lit. I) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, astfel cum sunt enumerate în anexa nr. 1 nr. crt. 16 din Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.561/2022 privind lista funcțiilor și meseriilor cu atribuții și responsabilități în siguranța circulației feroviare sau cu metroul sunt recunoscute ca fiind desfășurate în condiții speciale de muncă pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023, respectiv dacă actul normativ produce efecte și pentru trecut.

Dacă obținerea beneficiilor prevăzute de art. 48 și 49 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii la data deschiderii drepturilor de pensie este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale și dacă dovada acestora trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii* (Legea nr. 360/2023):

Titlul III — Contribuția de asigurări sociale

„Art. 28. — (1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din: (...)

I) activitățile care vizează siguranța circulației feroviare. (...)”

Titlul IV — Prestații de asigurări sociale în sistemul public de pensii

Capitolul I — Pensii

„Art. 48. — (1) Persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare contributiv au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, după cum urmează:

a) conform tabelului nr. 1, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în condiții deosebite de muncă; (...)

b) conform tabelului nr. 2, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a prezentei legi, precum și în situația celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale prevăzute la art. 28 alin. (1); (...)

c) cu câte 6 luni, pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate, după data de 23 august 1944, și/sau de prizonierat, în situația persoanelor cărora le-au fost stabilite drepturi privind vechimea în muncă, în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a)-c) și la alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Persoanele care au realizat stagii de cotizare atât în sistemul public de pensii, cât și în sisteme neintegrate acestuia beneficiază de reducerea vârstelor standard de pensionare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), numai pentru stagiile de cotizare realizate în sistemul public de pensii.

Anexa nr. 3

Lista cuprinzând unitățile care dețin avizul pentru îndeplinirea procedurilor și criteriilor de încadrare în condiții speciale

Nr. crt.	Societatea/Localitatea	C.U.I./Cod fiscal	Nr. registrul comerțului	Aviz nr./dată	Poziția actuală din lista locurilor de muncă
16.	SNTFM «C. F. R. Marfă» — S.A., localitatea București	R11054537	J40/9775/1998	12/30.11.2004 39/29.10.2018	7
17.	SNTFC «C.F.R. Călători» — S.A., localitatea București	R11054545	J40/9764/1998	11/30.11.2004 4/27.07.2018	7"

9. *Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.561/2022 privind lista funcțiilor și meseriilor cu atribuții și responsabilități în siguranța circulației feroviare sau cu metroul (Ordinul nr. 1.561/2022)*

Anexa nr. 1

Lista funcțiilor și meseriilor cu atribuții și responsabilități în siguranța circulației feroviare

„16. Impiegat de mișcare, șef tură mișcare (din activitatea administratorului și gestionarilor de infrastructură și a operatorilor de transport feroviar)”

III. **Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept**

10. În speță, reclamantul este angajat la Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. — Sucursala Regională de Căi Ferate Brașov, Divizia Trafic, în funcția de operator circulație, și a îndeplinit funcțiile de operator circulație în regulatorul de circulație în perioada 1 martie 1999-24 septembrie 2024 și impiegat de mișcare în perioada 20 ianuarie 1992-1 martie 1999.

11. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Sibiu, reclamantul a solicitat anularea Deciziei nr. xxx din 31 ianuarie 2025 emise de pârâta Casa Județeană de Pensii Sibiu și obligarea pârâtei să emită o nouă decizie de pensionare, cu valorificarea Adeverinței nr. x/1.388 din 25.09.2024, eliberată de Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. —

Art. 49. — (1) Sunt exceptate de la prevederile art. 48 alin. (1) lit. b) persoanele care au realizat un stagiu de cotizare, în condiții speciale, de cel puțin:

a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. a) în cazul în care activitatea minieră încetează sau a încetat ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă sau și le-a asumat statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 20 de ani;

b) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. e) pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 13 ani;

c) 25 de ani în unul dintre locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. c), f), g), i)-l) pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 11 ani;

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 28 alin. (1) lit. d) și h) pentru care vârsta standard de pensionare se reduce cu 13 ani.

(2) Reducerile vârstelor standard de pensionare prevăzute la alin. (1) nu pot fi cumulate cu nicio altă reducere prevăzută de prezenta lege sau de alte acte normative. (...)

Anexa nr. 2

Lista cuprinzând locurile de muncă încadrate în condiții speciale, în care se desfășoară următoarele activități

(...) 7. Activitatea desfășurată de personalul din siguranța circulației, care îndeplinește funcția de mecanic de locomotivă și automotor, mecanic ajutor și mecanic instructor (...)

Sucursala Regională de Căi Ferate Brașov, privind activitatea realizată în condiții speciale aferent perioadei 20 ianuarie 1992-24 septembrie 2024, precum și obligarea acesteia la plata diferenței de pensie rezultate și a dobânzii legale penalizatoare, cu actualizarea indicelui de inflație, de la data scadenței până la data plății efective.

12. În motivarea cererii s-a arătat că nu a fost valorificată Adeverința nr. x/1.388 din 25.09.2024, privind activitatea realizată în condiții speciale, respectiv perioada și funcția exercitată cu atribuții și responsabilități în siguranța circulației feroviare, conform anexei nr. 1 nr. crt. 16 din Ordinul nr. 1.561/2022, norme prin care legiuitorul a reglementat, conform dispozițiilor art. 28 din Legea nr. 360/2023, încadrarea locurilor de muncă din domeniul circulației feroviare în condiții speciale.

13. Pârâta a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea cererii, susținând, în esență, că Adeverința nr. x/1.388 din 25.09.2024 nu îndeplinește condițiile legale pentru aplicarea unei reduceri a vârstei standard de pensionare întrucât aceasta nu atestă că anterior intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023 reclamantul a fost încadrat în condiții speciale de muncă.

14. La termenul din 6 iunie 2025, Tribunalul Sibiu — Secția I civilă a dispus sesizarea instanței supreme în vedere pronunțării unei hotărâri prealabile și a suspendat judecata până la soluționarea sesizării.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

15. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

16. Astfel, a arătat că de dezlegarea chestiunii de drept în discuție depinde soluționarea cauzei, iar din verificările efectuate a rezultat că asupra acestei probleme de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat, iar aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii ori al unei sesizări pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, în curs de soluționare.

17. În ceea ce privește caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la interpretări diferite, precum și dificultatea completului în a-și însuși o anumită interpretare, instanța de trimitere a reținut că, spre deosebire de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu impune astfel de condiții, completul investit cu soluționarea unei chestiuni ce ține de salarizarea personalului plătit din fonduri publice fiind obligat să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în măsura în care aceasta nu a lămurit deja problema de drept incidentă.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Părțile nu au exprimat puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept în discuție.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Instanța de trimitere consideră că o precizare a punctului său de vedere ar echivala cu o antepunțare în cauză, astfel că nu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la chestiunea de drept în discuție.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

20. Față de conținutul întrebărilor adresate instanței supreme s-a apreciat că nu este necesară redarea jurisprudenței instanțelor naționale cu privire la problemele de drept ce fac obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

21. Nu au fost identificate decizii relevante ale Curții Constituționale cu privire la chestiunea de drept sesizată.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. Prin Decizia nr. 65 din 28 octombrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în Dosarul nr. 1.740/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1281 din 18 decembrie 2024, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 2.140/3/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„corespondența claselor de salarizare, astfel cum au fost modificate conform contractului colectiv de muncă la nivel de unitate al Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători «C.F.R. Călători» — S.A. pe anii 2023-2024 înregistrat la Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București cu nr. 388 din 13.12.2023”*.

23. Prin Decizia nr. 175 din 19 mai 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în Dosarul nr. 2.686/1/2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 628 din 3 iulie 2025, a fost respinsă, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 288/121/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„În interpretarea dispozițiilor art. 111 și 134 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, timpul afectat pauzei de masă, neinclus în programul zilnic de 8 ore, poate fi considerat timp de muncă sau muncă suplimentară, dacă angajatorul nu a prevăzut acest timp de pauză în contractul individual de muncă, ci doar în regulamentul intern, fără a descrie în mod explicit modalitatea de exercitare*

a pauzei de masă, iar angajatul este în incinta unității angajatorului și la dispoziția acestuia.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

24. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

25. Sesizarea de față este fundamentată pe Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, al cărei domeniu de reglementare, conturat prin dispozițiile art. 1, este reprezentat de procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale ori de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/si cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea, recalcularea, revizuirea drepturilor la pensie sau/si cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

26. Potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) din același act normativ: „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

27. Întrucât dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie, conform prevederilor art. 4 din ordonanța de urgență, completul de judecată care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are obligația să se conformeze cerințelor instituite prin art. 520 din Codul de procedură civilă, respectiv să indice motivele care susțin admisibilitatea sesizării din perspectiva tuturor condițiilor care decurg din prevederile art. 1 și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, punctul de vedere al completului de judecată și al părților.

28. Această cerință nu este îndeplinită în cazul de față, în cuprinsul încheierii de sesizare neregăsindu-se argumente care să susțină admisibilitatea sesizării prin raportare la domeniul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, conturat prin prevederile art. 1.

29. Dimpotrivă, verificarea actelor de procedură din dosarul în care a fost formulată sesizarea relevă faptul că litigiul nu privește stabilirea drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, ci ale unei persoane angajate în cadrul unei companii naționale înființate prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, pe un post de execuție, care nu se încadrează în vreuna din familiile ocupaționale de funcții bugetare prevăzute în anexele nr. I-IX ale Legii-cadru nr. 153/2017.

30. Se reține, în acest context, că anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*), numerotate de la I la IX, indică personalul plătit din fonduri publice a cărui salarizare o reglementează în mod unitar; au fost create, astfel, în scop de sistematizare, o serie de familii ocupaționale de funcții bugetare [„Învățământ” (anexa nr. I), „Sănătate și asistență socială” (anexa nr. II), „Cultură” (anexa nr. III), „Diplomație” (anexa nr. IV), „Justiție” și Curtea Constituțională

(anexa nr. V), „Apărare, ordine publică și securitate națională” (anexa nr. VI), „Administrație” (anexa nr. VIII) și funcțiile de demnitate publică (anexa nr. IX)].

31. Anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde reglementări specifice personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, aflate în subordinea, sub autoritatea, în coordonarea Guvernului, ministerelor și a celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și locale, din cele aflate în coordonarea prim-ministrului, precum și din cele aflate sub controlul Parlamentului.

32. Compania Națională de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. nu are calitatea de autoritate ori de instituție publică, ci este organizată sub forma juridică a societății pe acțiuni.

33. Analiza cadrului legislativ care reflectă modalitatea în care a fost înființată indică faptul că prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 9 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998*), s-a decis ca Societatea Națională a Căilor Ferate Române să fie reorganizată, prin divizare, într-o companie națională, în societăți naționale și societăți comerciale; acestea sunt, potrivit art. 47 alin. (1) din ordonanța de urgență, Compania Națională de Căi Ferate — „C.F.R.” — S.A., al cărei obiect de activitate, în principal, este administrarea infrastructurii feroviare; Societatea Națională de Transport Feroviar de Marfă — „C.F.R. — Marfă” — S.A., care are, în principal, ca obiect de activitate efectuarea transportului feroviar public de mărfuri; Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători — „C.F.R. — Călători” — S.A., care are, în principal, ca obiect de activitate efectuarea transportului feroviar public de călători; Societatea de Administrare Active Feroviare — „S.A.A.F.” — S.A., al cărei obiect de activitate, în principal, este administrarea excedentului de active rezultat din divizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, și Societatea de Servicii de Management Feroviar „S.M.F.” — S.A., care are, în principal, ca obiect de activitate asigurarea serviciilor financiar-contabile, administrarea creditelor externe și asigurarea serviciilor juridice.

34. În aplicarea art. 49 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 12/1998, care a impus necesitatea emiterii de hotărâri ale Guvernului, care să reglementeze organizarea și funcționarea companiei naționale, a societăților naționale și a celor comerciale prevăzute la art. 47, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 581/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” — S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, cu modificările și completările ulterioare (*Hotărârea Guvernului nr. 581/1998*), organizată, potrivit art. 1 alin. (1), ca societate comercială pe acțiuni, care, potrivit art. 6, desfășoară activități de interes public național în scopul realizării transportului feroviar public și al satisfacerii nevoilor de apărare a țării, având ca obiect principal de activitate gestionarea infrastructurii feroviare și punerea acesteia la dispoziție operatorilor de transport feroviar, în condițiile legii, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare din România în concordanță cu standardele europene, în scopul asigurării compatibilității și interoperabilității cu sistemul de transport feroviar european, organizarea, planificarea, coordonarea și controlul activităților de administrare, exploatare, întreținere și reparare a infrastructurii feroviare, desfășurarea activităților industriale și de servicii conexe pentru asigurarea funcționării infrastructurii feroviare, gestionarea patrimoniului auxiliar feroviar.

35. Analiza dispozițiilor art. 22 și 24 din această hotărâre a Guvernului demonstrează că statul alocă venituri publice doar în scopul finanțării obligațiilor de serviciu public social îndeplinite de compania națională în discuție (de exemplu, pentru acoperirea cheltuielilor de investiții, modernizări, dezvoltări, reparații capitale, lucrări ocazionale de repunerea în funcțiune

a infrastructurii feroviare publice, afectată ca urmare a unor calamități naturale sau dezastre, precum și pentru investiții pentru realizarea proiectelor de importanță națională, care asigură integrarea României în sistemul de transport european), în timp ce veniturile Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A., folosite, între altele, pentru plata salariilor personalului angajat, se constituie din sumele corespunzătoare din tariful de utilizare a infrastructurii, din chirii și din valorificarea deșeurilor re folosibile rezultate din reparații, demolări, casări de bunuri aflate în patrimoniu și din alte activități proprii; similar, în cazul celorlalte entități înființate ca urmare a reorganizării Societății Naționale a Căilor Ferate Române, sumele alocate de la bugetul de stat se utilizează exclusiv în scopul finanțării obligațiilor de serviciu public social îndeplinite de societatea de transport în discuție [a se vedea, cu titlu de exemplu, art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 584/1998 privind înființarea Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, cu modificările și completările ulterioare, sau art. 13 alin. (3)-(5) din Hotărârea Guvernului nr. 582/1998 privind înființarea Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă „C.F.R. Marfă” — S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, cu modificările ulterioare].

36. Pornind de la această premisă, care a reliefat că statul nu alocă venituri publice pentru costul cu salariile personalului angajat, se observă că art. 24 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 581/1998 prevede că drepturile de salarizare și celelalte drepturi de personal se stabilesc de către consiliul de administrație pentru personalul de conducere și prin contractul colectiv de muncă, pentru personalul de execuție, fără nicio trimitere la vreun act normativ.

37. Desigur, cadrul legislativ incident cuprinde și Legea nr. 195/2020 privind statutul personalului feroviar, cu modificările ulterioare, însă indicarea, în art. 11 alin. (1) lit. a) din această lege, a faptului că salariul lunar este compus din salariul de bază, indemnizații, sporuri, premii, prime și alte adaosuri al căror quantum se stabilește conform legii, contractului individual de muncă și/sau contractului colectiv de muncă nu este un argument pentru a se conchide că personalul feroviar este plătit din fonduri publice, de vreme ce art. 17, conferind salariului lunar caracter confidențial, menționează că el reprezintă un element esențial al contractului individual de muncă și este stabilit cu respectarea legii și a contractului colectiv de muncă, iar art. 18 oferă doar reperele minime (salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată și coeficienți minimi de ierarhizare) în raport cu care se calculează salariul de bază în unitățile feroviare.

38. Cum contractul colectiv de muncă la nivelul Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „C.F.R. Călători” — S.A. pe anii 2023-2024 înregistrat la Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București cu nr. 378 din 15.12.2023 prevede, în art. 6, că „Pentru munca prestată în baza contractului individual de muncă fiecare salariat are dreptul la un salariu exprimat în bani, stabilit pe bază de negociere, cu respectarea prevederilor prezentului contract colectiv de muncă și a legislației în vigoare”, se impune concluzia că drepturile de salarizare ale personalului de execuție din cadrul acestei societăți de transport sunt stabilite prin contractul colectiv de muncă, cu respectarea cerințelor minimale ale legii, dar nu prin lege.

39. Această împrejurare este suficientă pentru a demonstra că litigiul dedus spre judecată instanței de trimitere nu se circumscrie domeniului specific de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, instanța nefiind investită cu judecarea unei cereri privind stabilirea drepturilor la pensie ale personalului plătit din fonduri publice, condiții în care se propune respingerea ca inadmisibilă a sesizării formulate.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Sibiu — Secția I civilă, în Dosarul nr. 429/85/2025, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

Dacă activitățile indicate la art. 28 alin. (1) lit. I) din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, astfel cum sunt enumerate în anexa nr. 1 nr. crt. 16 din Ordinul viceprim-ministrului, ministrul transporturilor și infrastructurii, nr. 1.561/2022 privind lista funcțiilor și meseriilor cu atribuții și responsabilități în siguranța circulației feroviare sau cu metroul sunt recunoscute ca fiind desfășurate în condiții speciale de muncă pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 360/2023, respectiv dacă actul normativ produce efecte și pentru trecut.

Dacă obținerea beneficiilor prevăzute de art. 48 și 49 din Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii la data deschiderii drepturilor de pensie este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale și dacă dovada acestora trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 20 octombrie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Maria-Camelia Drăgușin

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

